

Onderzoek onderbesteding

Bespreking 2 maart

Wat is er verspreid?

- Nieuwe vorm van factsheets: voortschrijdend inzicht
- Rapport onder Embargo
- Concept brief

Wat vandaag bespreken

- Concept brief
- Focuspunten
- Tussentijdse begroting
- Investeringsen
- Vragen

Brief

- Basisversie, door rekenkamer zelf uit te breiden in te korten
 - Geel: alternatieve teksten
 - Blauw: instructies voor de rekenkamer, moeten uit de brief
 - Bijlagen gaan niet mee naar de raad.
- Ga niet alle plaatjes in de brief stoppen.
- Maak een opmerking over onvolledigheid/herindeling/ambtelijke samenwerking indien van toepassing.

Brief: focuspunten

- Gemeentefonds
- Totaalbeeld inhoud met toelichting wat dat is.
 - Bezit is toegelicht aan het slot van de factsheet.
- Personeel
- Afschrijvingen

Tussentijdse begroting

- Puur handwerk!
- Alleen opgenomen als alle 8 jaren data hebben
- Er moet duidelijk verschil tussen [B] en [GB] èn tussen [R] en [GB] zijn, zo niet dan is een deel van de datasets niet juist.
- Geen discussie voeren over aangeleverd/niet aangeleverd: zinloos schuldigen zoeken
- Wat kan nog wel?

Investeringsen

- Groep G40 gemeenten wil hier nog mee aan de slag
- Aanmelding uiterlijk 27 maart, maximaal 20 deelnemers!

Tussentijdse begroting: wat wel?

- Bijlage 1 van brief geeft hoofdlijnen.
- Wat is nodig:
 - Begrotingen en jaarrekeningen van gemeente/provincie
 - Specifiek uit financieel technisch deel:
 - De begroting/rekening van baten en lasten
 - De specificatie naar taakvelden, moet naar baten en lasten afzonderlijk, als optie.
 - In meest recente specificatie alleen maar saldi, dan niet verder gaan.
 - Spreadsheet voor berekeningen.

Stap 1: begroting/rekening voor reserves

Programma	Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en Dienstverlening	1.526	4.797	-3.271	1.601	5.021	-3.420
Wonen en Economie	40.303	43.419	-3.117	40.768	43.481	-2.713
Leefomgeving en Veiligheid	23.963	38.155	-14.192	27.032	39.979	-12.946
Vrije tijd	706	9.406	-8.700	709	9.767	-9.058
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	30.138	92.269	-62.131	26.435	89.326	-62.891
Bedrijfsvoering	6.532	49.881	-43.349	6.700	49.834	-43.134
Algemene dekkingsmiddelen	157.781	1.034	156.747	166.098	2.234	163.864
Subtotaal programma's	260.949	238.962	21.987	269.343	239.640	29.703
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkering	133.816	0	133.816	141.506	0	141.506
Belastingen	23.171	741	22.430	24.099	765	23.334
Treasury	822	-1.433	2.255	522	-1.272	1.794
Overige algemene dekkingsmiddelen	-28	1.727	-1.754	-29	2.740	-2.769
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	157.781	1.034	156.747	166.098	2.234	163.864
Overhead	1.527	25.479	-23.952	1.878	29.916	-28.038
Vennootschapsbelasting (VdB)	0	98	-98	0	101	-101
Saldo van baten en lasten	262.476	264.539	-2.062	271.221	269.657	1.564
Toevoeging / onttrekking aan reserves						
Wonen en Economie	766	2.674	-1.908	784	1.063	-279

	Begroot [B]	Laatst gewijzigd	Rekening [R]	Be
	2024	2024	2024	
Lasten excl. R	€ 264.539	€ 259.528	€ 262.838	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 1.434-	€ 808	€ 751	
TV3.2	€ 6.243	€ 703	€ 1.288	
TV8.2	€ 28.959	€ 17.880	€ 19.611	
Baten excl. Re	€ 262.476	€ 261.911	€ 273.236	
TV0.61	€ 15.551	€ 16.316	€ 16.532	
TV0.62	€ 5.656	€ 6.256	€ 6.432	
TV0.63	€ 1.740	€ 1.800	€ 2.126	
TV0.64	€ 1.195	€ 1.195	€ 1.296	
TV0.7	€ 133.816	€ 137.922	€ 138.491	
TV3.4	€ 62	€ 62	€ 84	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 822	€ 1.721	€ 1.575	
TV3.2	€ 6.137	€ 1.350	€ 2.582	
TV8.2	€ 29.036	€ 17.797	€ 20.570	

Stap 2: Taakvelden

(Bedragen x € 1.000)				
Begrotingscijfers per taakveld 2024		Lasten	Baten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1	Bestuur	3.264	0	-3.264
0.10	Mutaties reserves	2.907	5.393	2.486
0.2	Burgerzaken	1.046	1.424	378
0.4	Overhead	63.545	2.444	-61.102
0.5	Treasury	-1.434	822	2.256
0.61	OZB woningen	0	15.551	15.551
0.62	OZB niet-woningen	0	5.656	5.656
0.63	Parkeerbelasting	0	1.740	1.740

(Bedragen x € 1.000)				
Begrotingscijfers per taakveld 2023		Lasten	Baten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1	Bestuur	3.344	0	-3.344
0.2	Burgerzaken	2.632	-963	-1.668
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	41	0	-41
0.4	Overhead	27.003	-2.037	-24.966
0.5	Treasury	-118	-343	460
0.61	OZB woningen	0	-14.537	14.537
0.62	OZB niet-woningen	0	-5.138	5.138
0.63	Parkeerbelasting	0	-1.859	1.859
0.64	Belastingen overig	1.646	-1.131	-515
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	9	-123.391	123.382
0.8	Overige baten en lasten	2.075	27	-2.102

	Begroot [B]	Laatst gewijzigd	Rekening [R]	Be
	2024	2024	2024	
Lasten excl. R	€ 264.539	€ 259.528	€ 262.838	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 1.434	€ 808	€ 751	
TV3.2	€ 6.243	€ 703	€ 1.288	
TV8.2	€ 28.959	€ 17.880	€ 19.611	
Baten excl. Re	€ 262.476	€ 261.911	€ 273.236	
TV0.61	€ 15.551	€ 16.316	€ 16.532	
TV0.62	€ 5.656	€ 6.256	€ 6.432	
TV0.63	€ 1.740	€ 1.800	€ 2.126	
TV0.64	€ 1.195	€ 1.195	€ 1.296	
TV0.7	€ 133.816	€ 137.922	€ 138.491	
TV3.4	€ 62	€ 62	€ 84	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 822	€ 1.721	€ 1.575	
TV3.2	€ 6.137	€ 1.350	€ 2.582	
TV8.2	€ 29.036	€ 17.797	€ 20.570	

Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		12.978	5.843	-7.130
3. Economie				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.243	6.137	-106
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	462	13	-449
3.4	Economische promotie	0	62	62
Totaal 3. Economie		6.705	6.212	-493

Stap 3: Jaarrekening totalen

(Bedragen x € 1.000)										
Nr	Omschrijving	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1	Bestuur en Dienstverlening	1.526	4.797	-3.271	1.526	4.702	-3.175	1.823	5.276	-3.454
2	Wonen en Economie	40.303	43.419	-3.117	25.582	26.171	-588	30.371	27.795	2.576
3	Leefomgeving en Veiligheid	23.963	38.155	-14.192	24.607	35.456	-10.848	25.991	36.466	-10.475
4	Vrije tijd	706	9.406	-8.700	641	9.369	-8.728	669	8.943	-8.274
5	Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	30.138	92.269	-62.131	36.640	106.611	-69.971	38.688	105.909	-67.221
6	Bedrijfsvoering (exclusief overhead)	6.569	49.809	-43.239	7.333	50.417	-43.084	8.886	50.903	-42.018
7	Nog te besteden middelen	-28	1.727	-1.754	-28	35	-63	0	102	-102
Subtotaal programma's		103.177	239.582	-136.405	96.302	232.759	-136.457	106.428	235.396	-128.968
Algemene Dekkingsmiddelen:										
	Algemene uitkering	133.816	0	133.816	137.932	0	137.932	138.491	0	138.491
	Belastingen	23.171	741	22.430	24.596	741	23.855	25.444	752	24.693
	Treasury	822	-1.434	2.256	1.721	768	952	1.575	710	866

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	157.809	-693	158.502	164.249	1.509	162.730	165.510	1.461	166.949
Overhead	1.490	25.552	-24.062	1.360	25.462	-24.102	1.298	26.391	-24.894
Vennootschapsbelasting	0	98	-98	0	-205	203	0	-211	211
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	262.476	264.538	-2.062	261.911	259.528	2.383	273.236	262.838	10.398
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									

	Begroet [B]	Laatst gewijzigd	Rekening [R]	Be
	2024	2024	2024	
Lasten excl. R	€ 264.539	€ 259.528	€ 262.838	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 1.434-	€ 808	€ 751	
TV3.2	€ 6.243	€ 703	€ 1.288	
TV8.2	€ 28.959	€ 17.880	€ 19.611	
Baten excl. Re	€ 262.476	€ 261.911	€ 273.236	
TV0.61	€ 15.551	€ 16.316	€ 16.532	
TV0.62	€ 5.656	€ 6.256	€ 6.432	
TV0.63	€ 1.740	€ 1.800	€ 2.126	
TV0.64	€ 1.195	€ 1.195	€ 1.296	
TV0.7	€ 133.816	€ 137.922	€ 138.491	
TV3.4	€ 62	€ 62	€ 84	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 822	€ 1.721	€ 1.575	
TV3.2	€ 6.137	€ 1.350	€ 2.582	
TV8.2	€ 29.036	€ 17.797	€ 20.570	

Stap 4: Taakvelden jaarrekening

rekenen kosten van overhead verdeeld over de betreffende taakvelden.

(bedragen x € 1.000)		Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Realisatie		
Nr.	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	3.765	0	-3.765	3.706	0	-3.706	4.152	8	-4.144
0.2	Burgerzaken	3.142	1.424	-1.718	3.146	1.424	-1.722	3.439	1.700	-1.739
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	25.479	2.444	-23.036	25.462	2.584	-22.878	26.191	3.657	-22.535
0.5	Treasury	-1.394	822	2.215	808	1.721	912	751	1.575	824
0.61	OZB woningen	0	15.551	15.551	0	16.316	16.316	0	16.532	16.532
0.62	OZB niet-woningen	0	5.656	5.656	0	6.256	6.256	0	6.432	6.432
0.63	Parkeerbelasting	0	1.740	1.740	0	1.800	1.800	0	2.126	2.126
0.64	Belastingen Overig	1.774	1.195	-579	1.784	1.195	-589	1.779	1.296	-553
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	10	133.816	133.806	10	137.932	137.922	10	138.491	138.480
0.8	Overige baten en lasten	1.727	-28	-1.754	35	-28	-63	102	0	-102
0.9	Vennootschapsbelasting	108	0	-108	-192	0	192	-200	0	200
0.10	Mutaties reserves	2.907	5.393	2.486	27.936	27.218	-718	27.936	27.218	-718
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	424	0	-424	1.665	0	-1.665	0	0	0

	Begroot [B]	Laatst gewijzigd	Rekening [R]	B
	2024	2024	2024	
Lasten excl. R	€ 264.539	€ 259.528	€ 262.838	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 1.434-	€ 808	€ 751	
TV3.2	€ 6.243	€ 703	€ 1.288	
TV8.2	€ 28.959	€ 17.880	€ 19.611	
Baten excl. Re	€ 262.476	€ 261.911	€ 273.236	
TV0.61	€ 15.551	€ 16.316	€ 16.532	
TV0.62	€ 5.656	€ 6.256	€ 6.432	
TV0.63	€ 1.740	€ 1.800	€ 2.126	
TV0.64	€ 1.195	€ 1.195	€ 1.296	
TV0.7	€ 133.816	€ 137.922	€ 138.491	
TV3.4	€ 62	€ 62	€ 84	
TV0.3	€ 0	€ 0	€ 0	
TV0.5	€ 822	€ 1.721	€ 1.575	
TV3.2	€ 6.137	€ 1.350	€ 2.582	
TV8.2	€ 29.036	€ 17.797	€ 20.570	

Stap 5: Eindresultaat

	Verschillen Int	2017GB-B	2017R-GB	2018GB-B	2018R-GB	2019GB-B	2019R-GB	2020GB-B	2020R-GB	2021GB-B	2021R-GB	2022GB-B	2022R-GB	2023GB-B	2023R-GB	2024GB-B	2024R-GB
3	Lasten	€ 40.135-	€ 38.608	€ 33.261-	€ 43.254	€ 28.514-	€ 53.628	€ 9.662-	€ 845-	€ 24.381-	€ 38.229	€ 16.939-	€ 1.228	€ 16.364-	€ 1.027-	€ 9.366-	€ 1.051-
9	Gemeentefonc	€ 78.841-	€ 79.987	€ 82.189-	€ 83.871	€ 89.206-	€ 90.481	€ 4.314	€ 381	€ 7.376	€ 1.511	€ 12.454	€ 4.002	€ 1.306	€ 4.255	€ 4.106	€ 569
0	Lokale belastir	€ 17.935-	€ 17.569	€ 18.368-	€ 18.648	€ 18.440-	€ 19.652	€ 40-	€ 1.800	€ 1.543	€ 73-	€ 1.241	€ 179-	€ 414	€ 953	€ 1.425	€ 841
1	Overige Baten	€ 137.634	€ 139.047-	€ 138.697	€ 150.059-	€ 135.726	€ 133.891-	€ 5.499	€ 3.658	€ 15.799	€ 30.704-	€ 3.297	€ 3.732	€ 9.471	€ 7.304	€ 9.031	€ 6.056
2																	
3	Verschillen Be	2017GB-B	2017R-GB	2018GB-B	2018R-GB	2019GB-B	2019R-GB	2020GB-B	2020R-GB	2021GB-B	2021R-GB	2022GB-B	2022R-GB	2023GB-B	2023R-GB	2024GB-B	2024R-GB
4	Grond Lasten	€ 14.107	€ 13.585-	€ 28.036	€ 27.613-	€ 19.862	€ 65.851-	€ 362-	€ 18.661	€ 12.964	€ 12.806-	€ 17.660	€ 1.759-	€ 14.421	€ 5.600	€ 16.619	€ 2.316-
5	Grond Baten	€ 13.780-	€ 31.672	€ 27.881-	€ 25.467	€ 20.159-	€ 31.825	€ 175-	€ 12.556-	€ 12.926-	€ 16.260	€ 14.445-	€ 1.466	€ 9.873-	€ 8.759-	€ 16.026-	€ 4.005
6	Ov. Bezit Laste	€ 5.303	€ 5.205-	€ 5.462	€ 244-	€ 5.061	€ 161-	€ 423	€ 466-	€ 50-	€ 258-	€ 155-	€ 535-	€ 4	€ 346-	€ 2.242-	€ 57
7	Ov. Bezit Bate	€ 9.579-	€ 9.193	€ 6.737-	€ 647	€ 6.730-	€ 764	€ 84-	€ 82-	€ 42-	€ 34	€ 47-	€ 284	€ 1.149	€ 634	€ 899	€ 146-
8																	

In dit geval zijn er voor de jaren 2017-2019 geen taakveld-gegevens van de tussentijdse begroting. Dan kun je die gegevens beter weglaten, het resultaat van de andere jaren zegt genoeg. In dit geval: 2021 bij rekening forse meevaller lasten, 2022 kleine meevaller lasten, 2023/2024 kleine tegenvaller lasten. Maar zie ook dat behalve 2021 in dit geval elk jaar duidelijke meevallers in de overige baten te zien zijn. Dat zegt wel iets over kwaliteit ramingen en extra middelen van het rijk.

Hier zijn de gegevens geordend zoals in de factsheet op pagina 5. Kopieer gegevens en maak er desgewenst plaatje van.

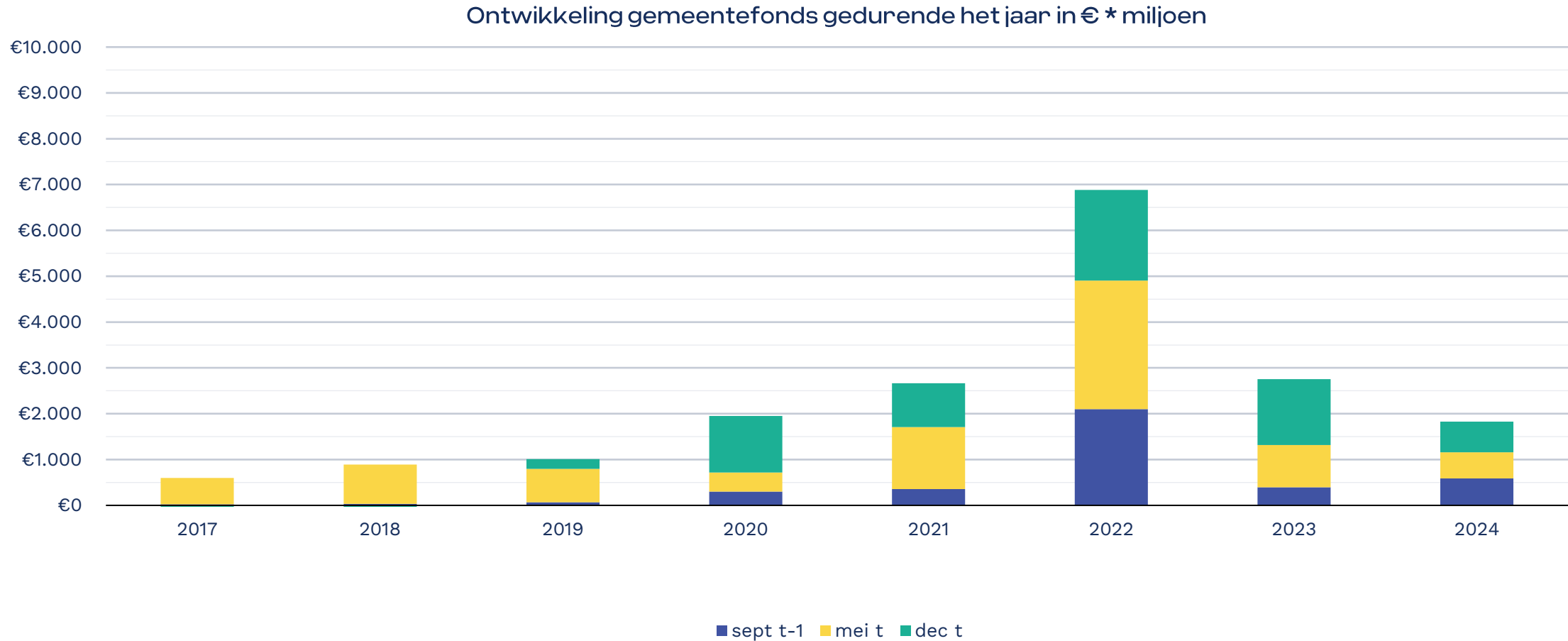
Disclaimers

- Begroot staat voor de begroting zoals vastgesteld in november voorafgaand aan het begrotingsjaar, ook wel de primitieve begroting genoemd.

Grafieken met percentages zijn afgetopt op 25% vanwege de leesbaarheid. De echte percentages zitten in de data en door de as te veranderen kan de rekenkamer zelf kiezen wat ze liever weergeeft.

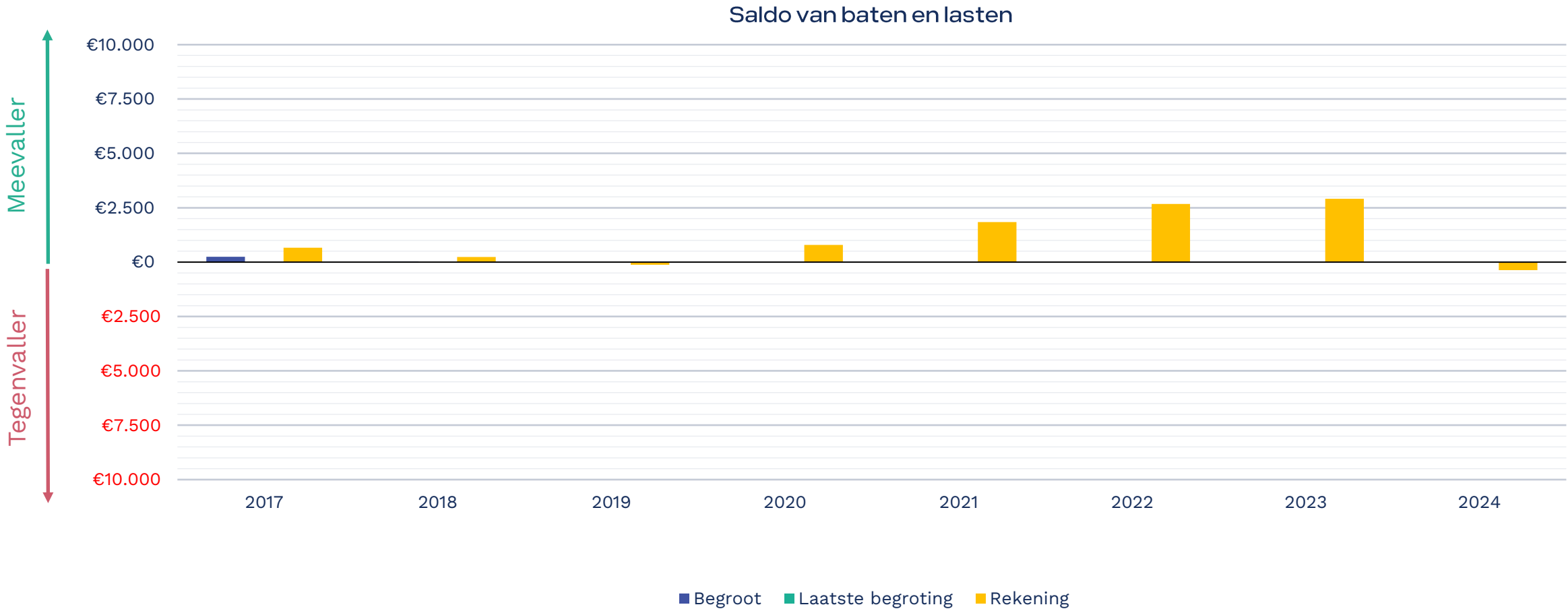
- Bij deze gemeente ontbreekt de volgende informatie
 - De begroting/rekening naar taakvelden voor de jaren:
 - geen
 - De begroting/rekening naar kostensoorten (economische categorie) voor de jaren:
 - geen
 - Er is geen sprake van herindeling
 - Er is geen sprake van een vorm van ambtelijke fusie

Ontwikkeling gemeentefonds

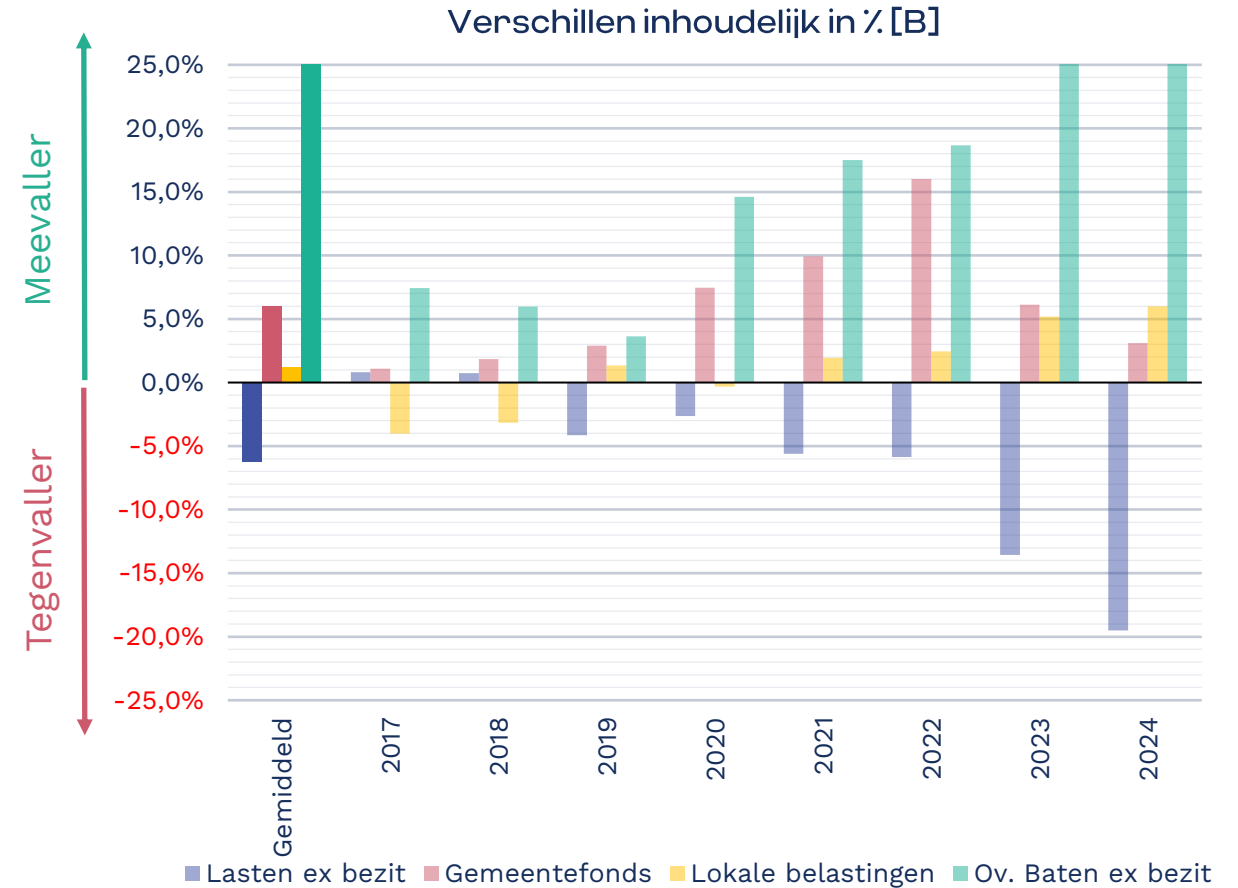
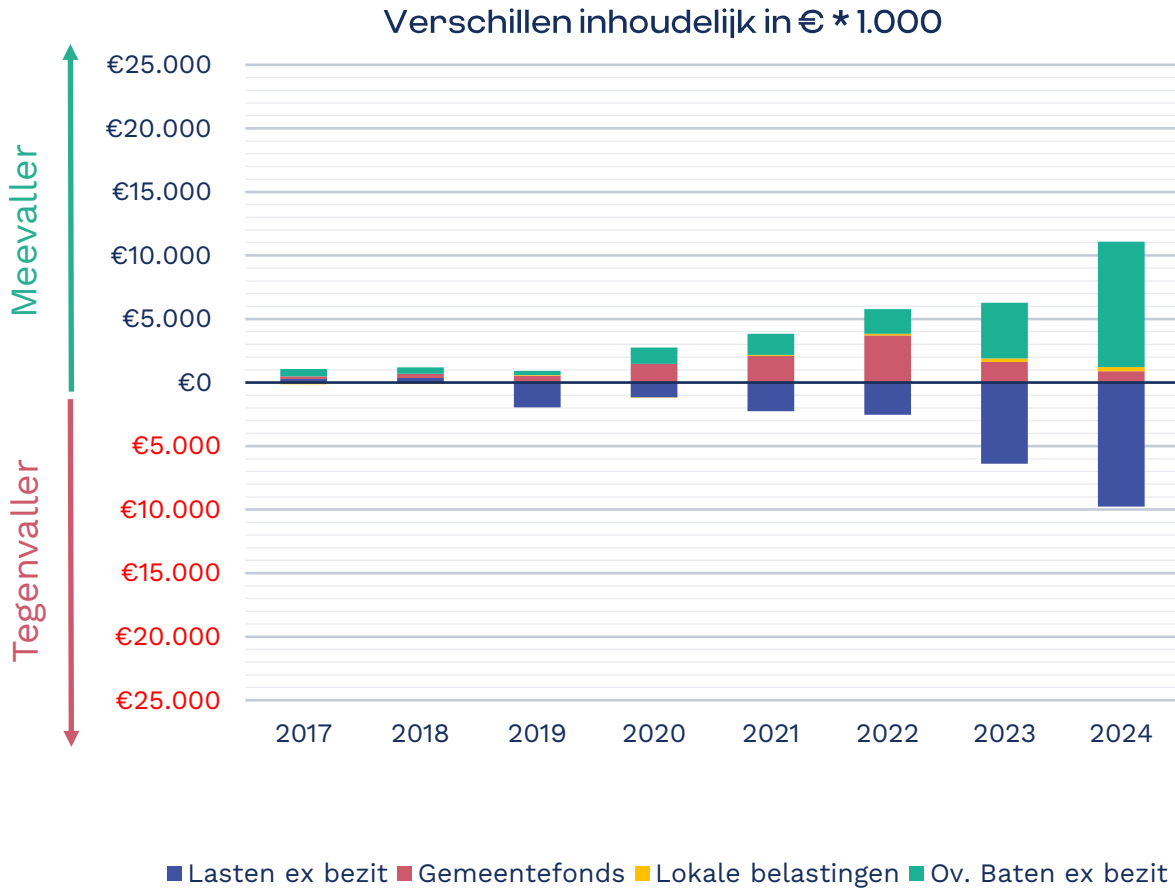
[De grafiek is op niveau van het totaal van het gemeentefonds. Kan worden gebruikt om het punt van meevallers in het gemeentefonds toe te lichten in paragraaf 4.4]

Totaal beeld: Saldo Begroting en realisatie

Behalve in 2017 was ieder jaar sprake van een nagenoeg sluitende begroting

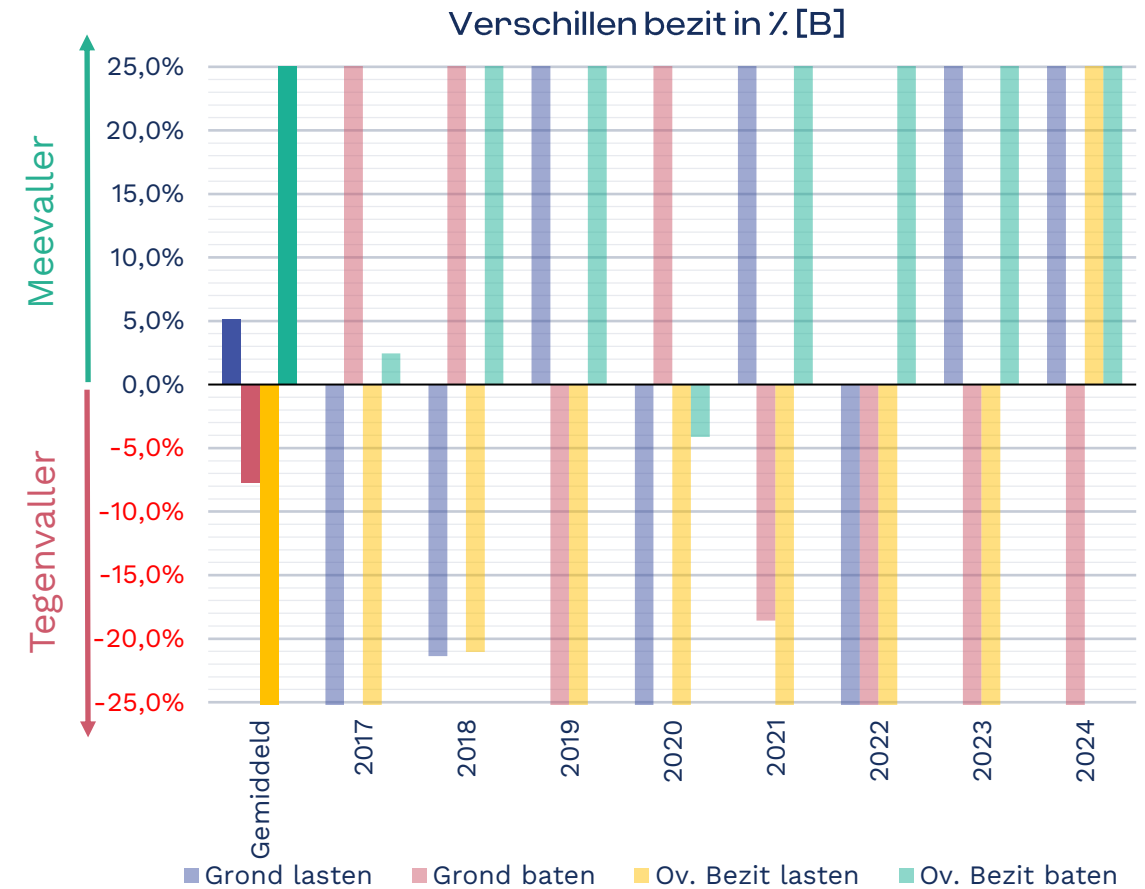
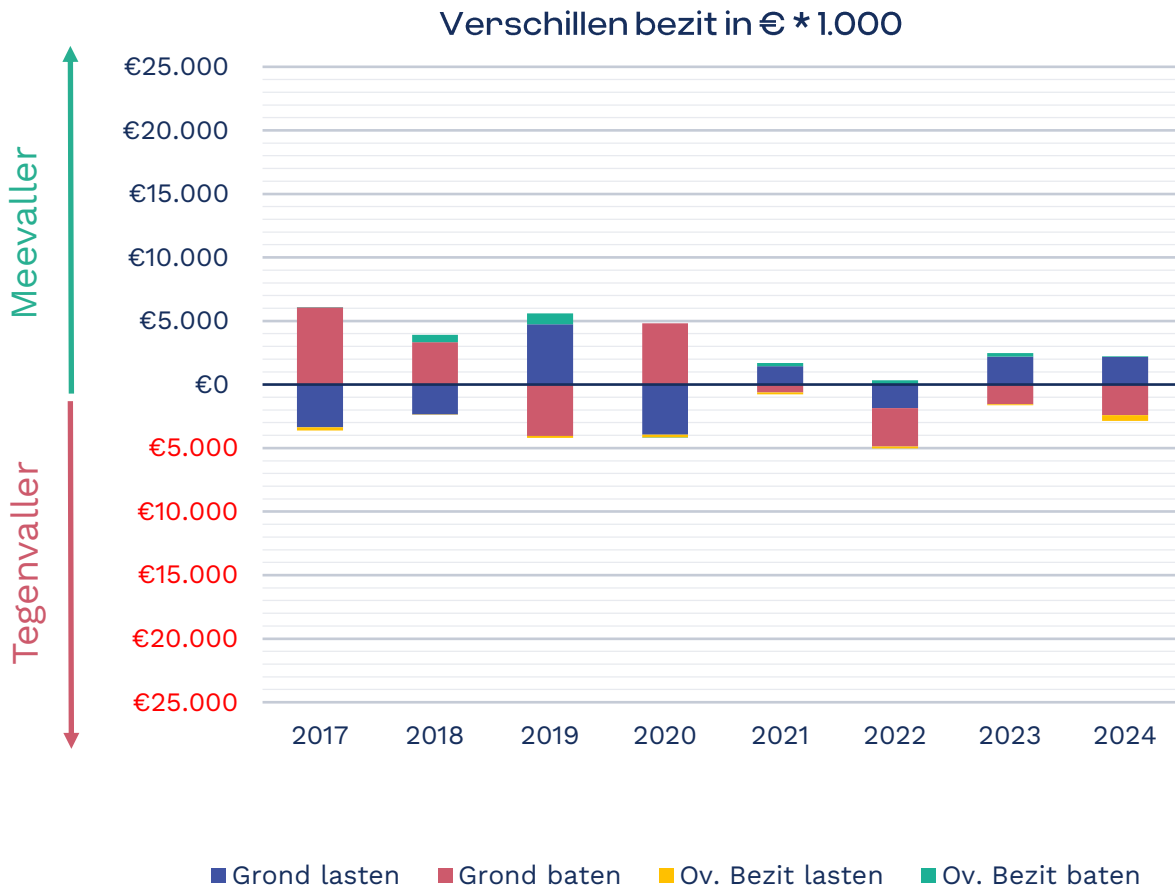
Totaalbeeld: Inhoudelijke taken

Onder lokale belastingen vallen OZB, Parkeerbelasting (TV0.63), Overige belastingen (TV0.64) en Toeristenbelasting (TV 3.4 als benadering daarvan).

De afwijkingen zijn bewust afgetopt op 25% om kleinere verschillen ook te laten zien.

Totaalbeeld: Bezit

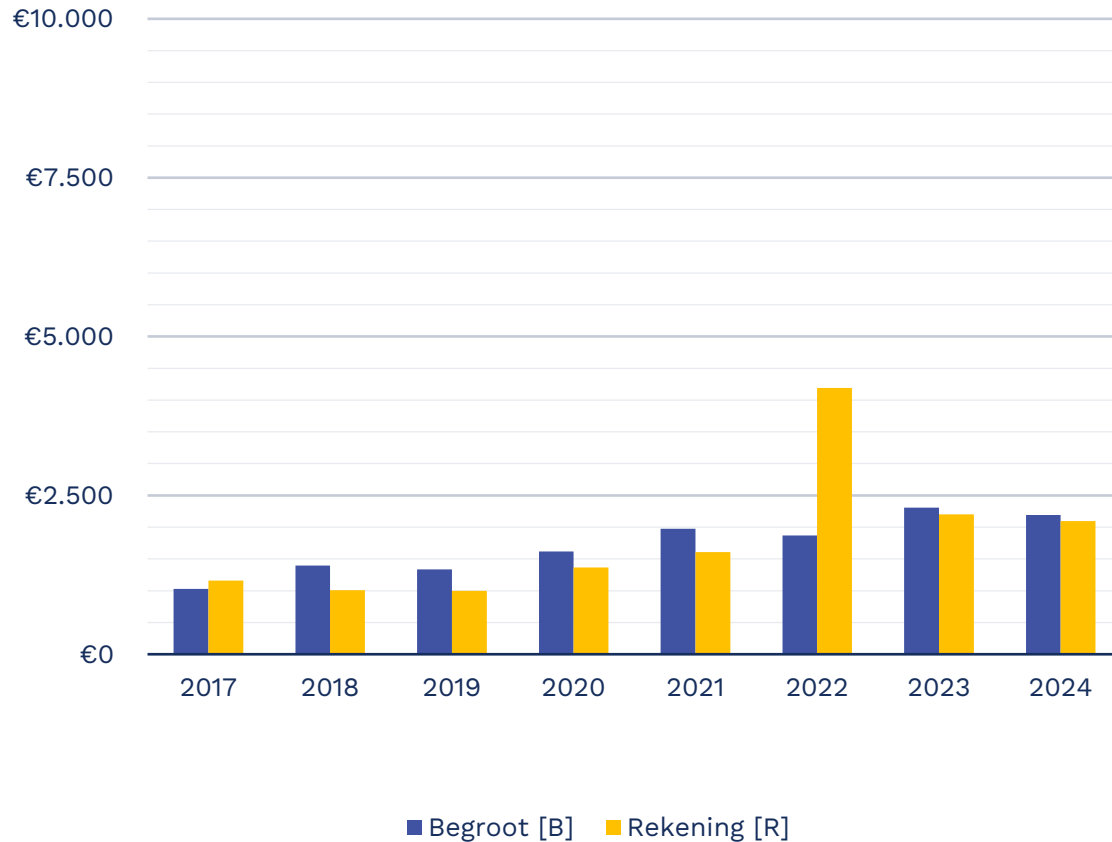

Grond gaat zowel over woningbouw als bedrijvenlocaties

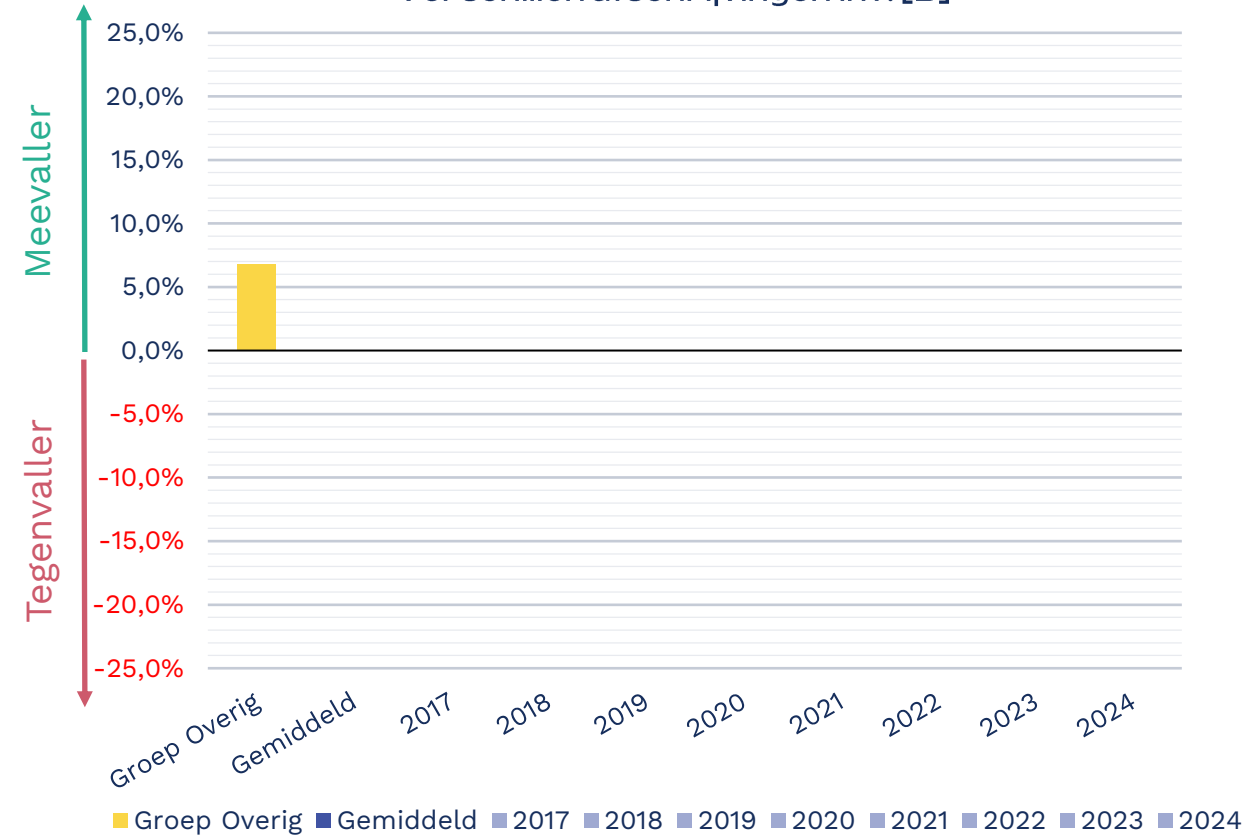
Overig Bezit gaat over de taakvelden Treasury (0.5; in essentie rente en dividend) en beheer overige gebouwen (0.3; gebouwen die de gemeente niet zelf gebruikt)

Afschrijvingen

Afschrijvingen in € * 1.000

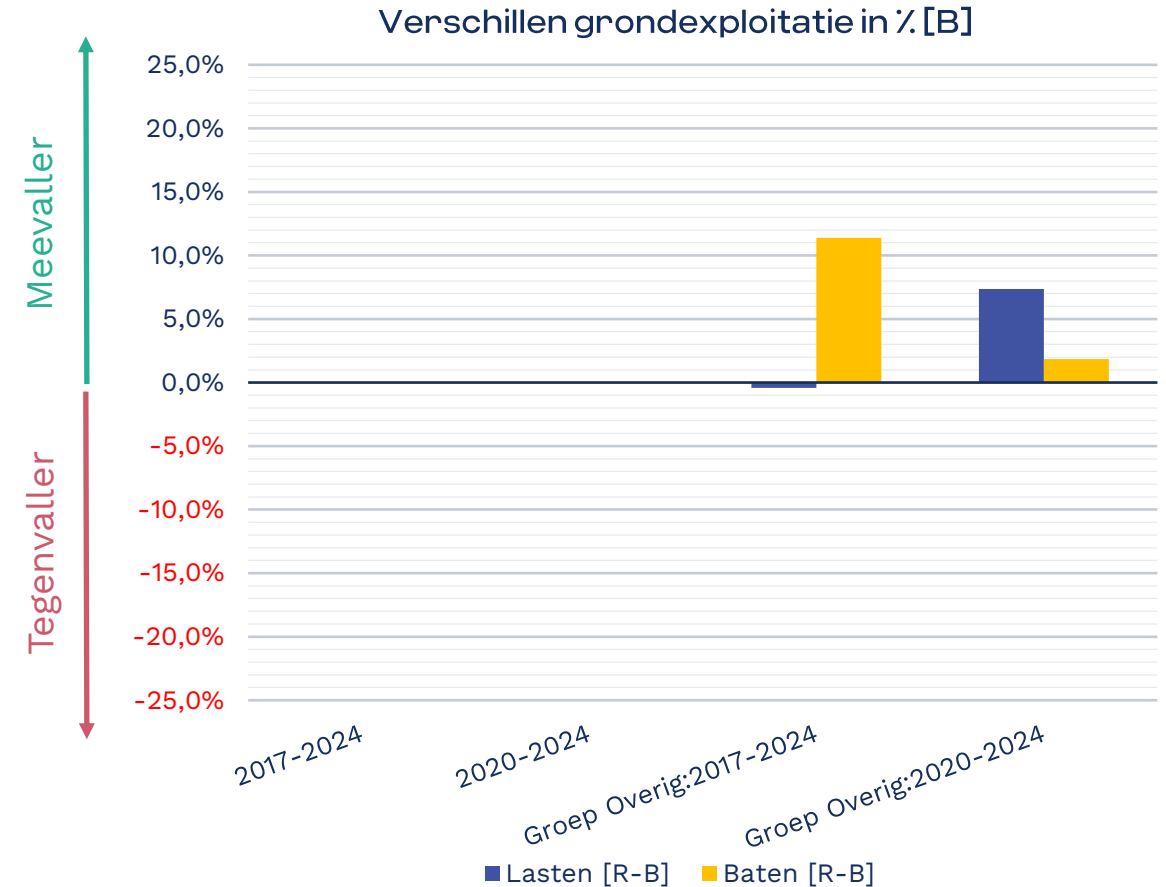
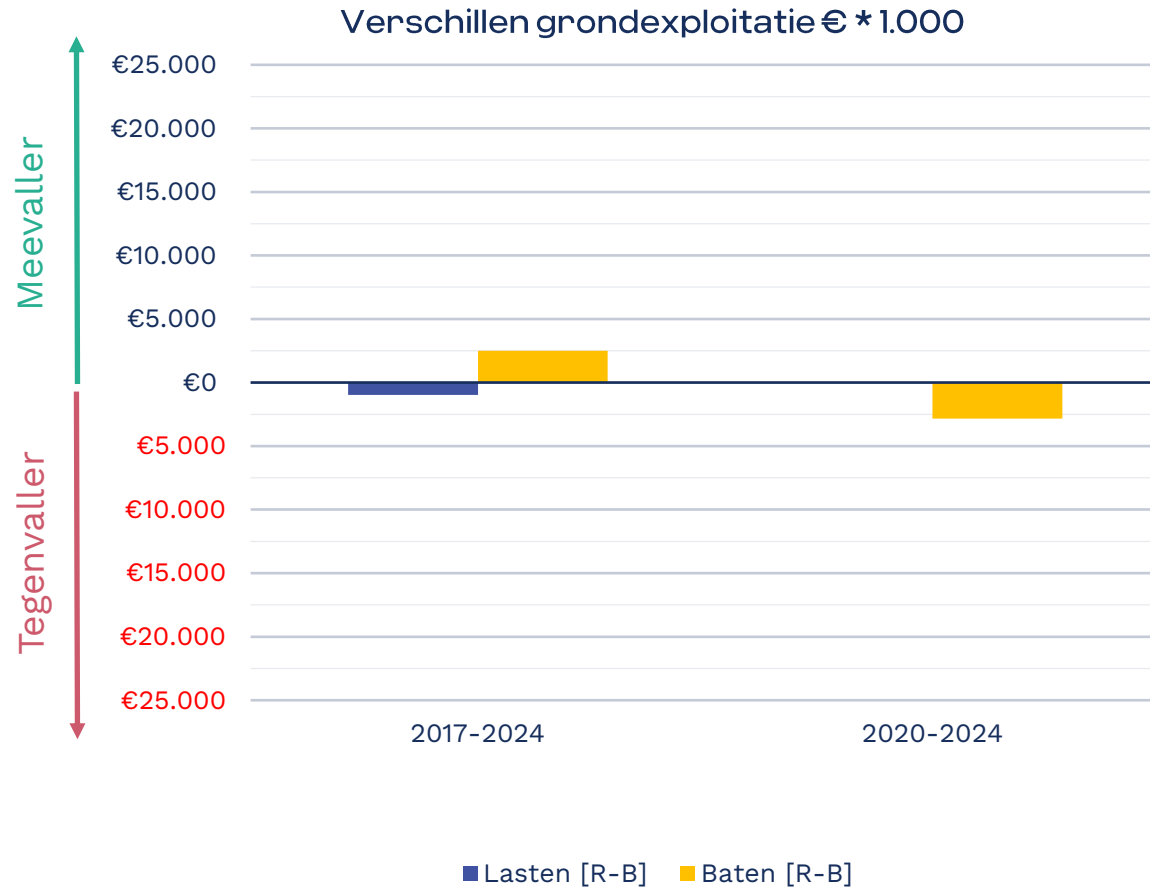
Verschillen afschrijvingen in % [B]

Deze grafiek gaat over alle afschrijvingen, afschrijvingen op de vier in de tekst genoemde afschrijvingen zitten in een afzonderlijk geleverde spreadsheet.

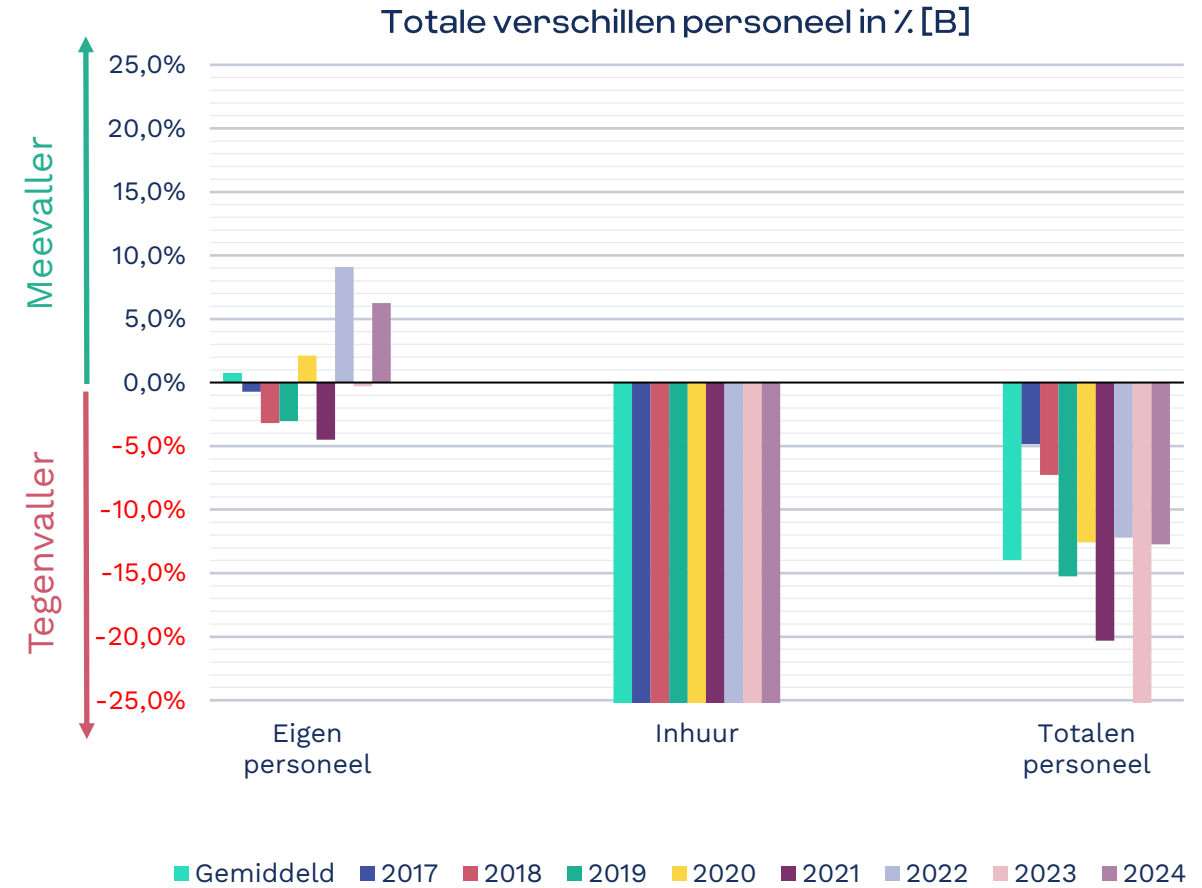
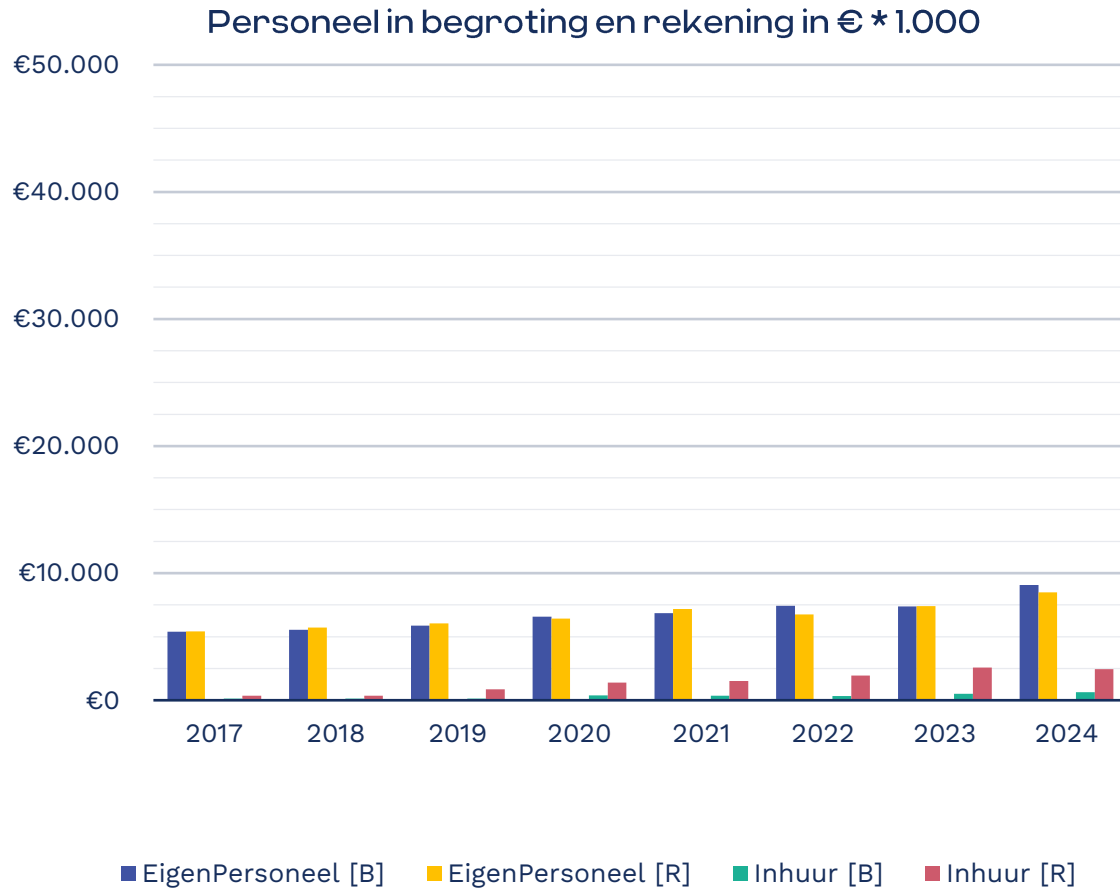
Kijk naar grote uitschieters in de linker grafiek. Dat wijst op iets bijzonders dat benoembaar zou moeten zijn.

Grondexploitatie

Deze grafiek gaat over alle grondexploitaties. In de brief staan de opties genoemd over wat met de verschillende bewegingen van baten en lasten te doen. Kijk ook goed naar wat er in de meer recente jaren gebeurt en duid vooral ook dat.

Personeel

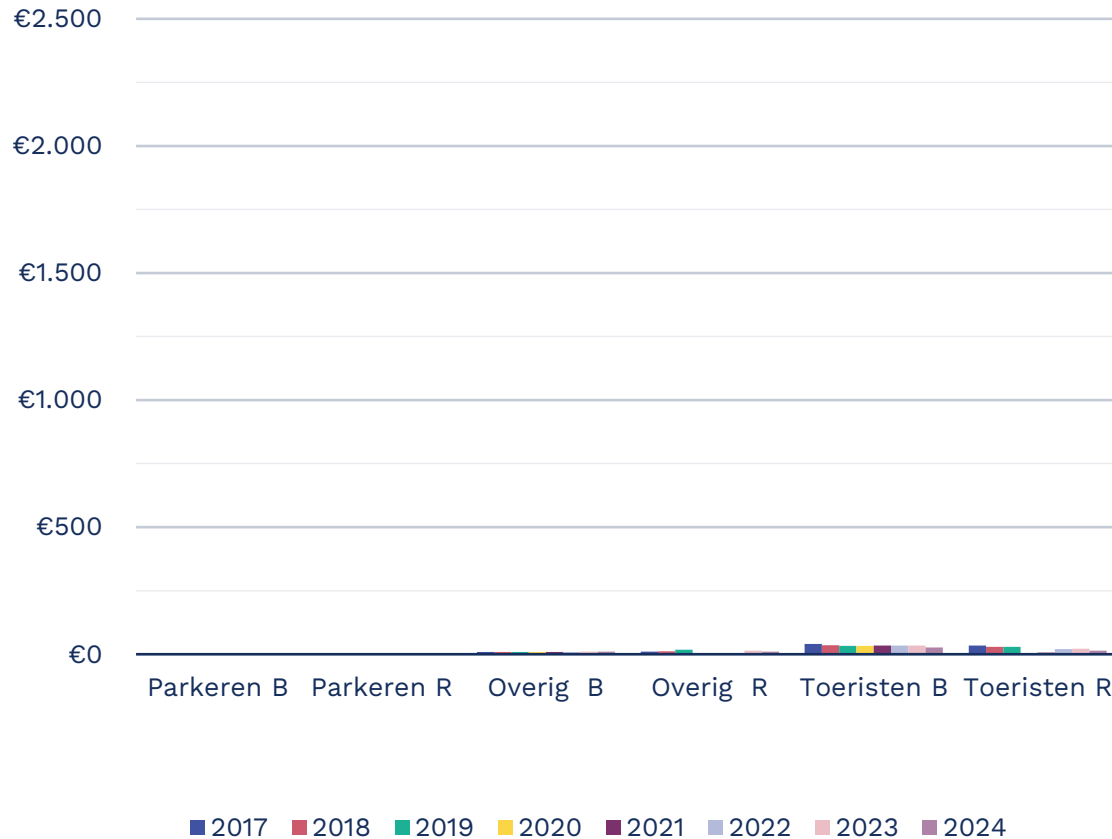
Deze grafiek gaat over alle personeelskosten, links uitgesplitst naar inhuur en eigen personeel, rechts is ook het totale budget voor inhuur en eigen personeel samen meegenomen.

Afwijkingen bij eigen personeel tot 5% zijn in het algemeen nog wel verklaarbaar door CAO-ontwikkelingen.

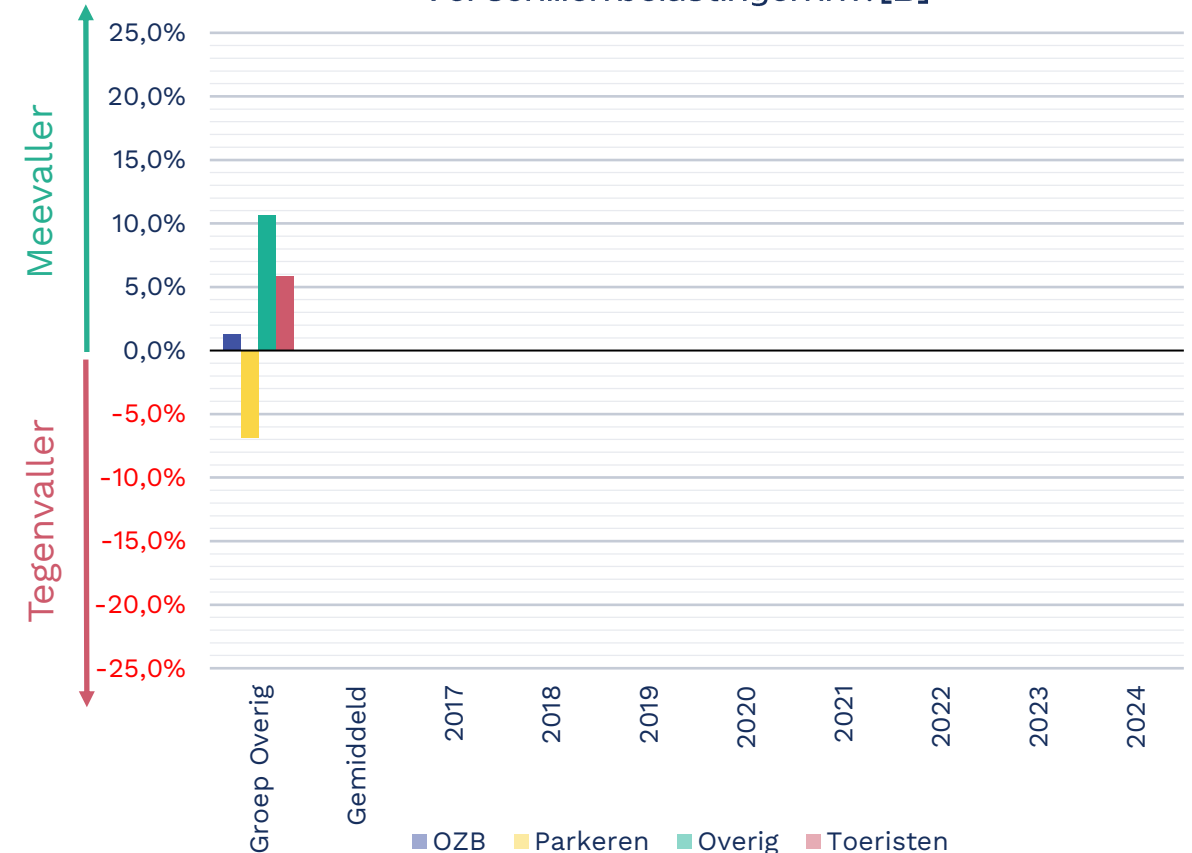
De Benchmark Totalen personeel geeft voor de hele groep overige gemeenten een score van -8,4% (tegenvaller) aan.

Belastingen

Belastingen ex OZB in [B] en [R] in € * 1.000

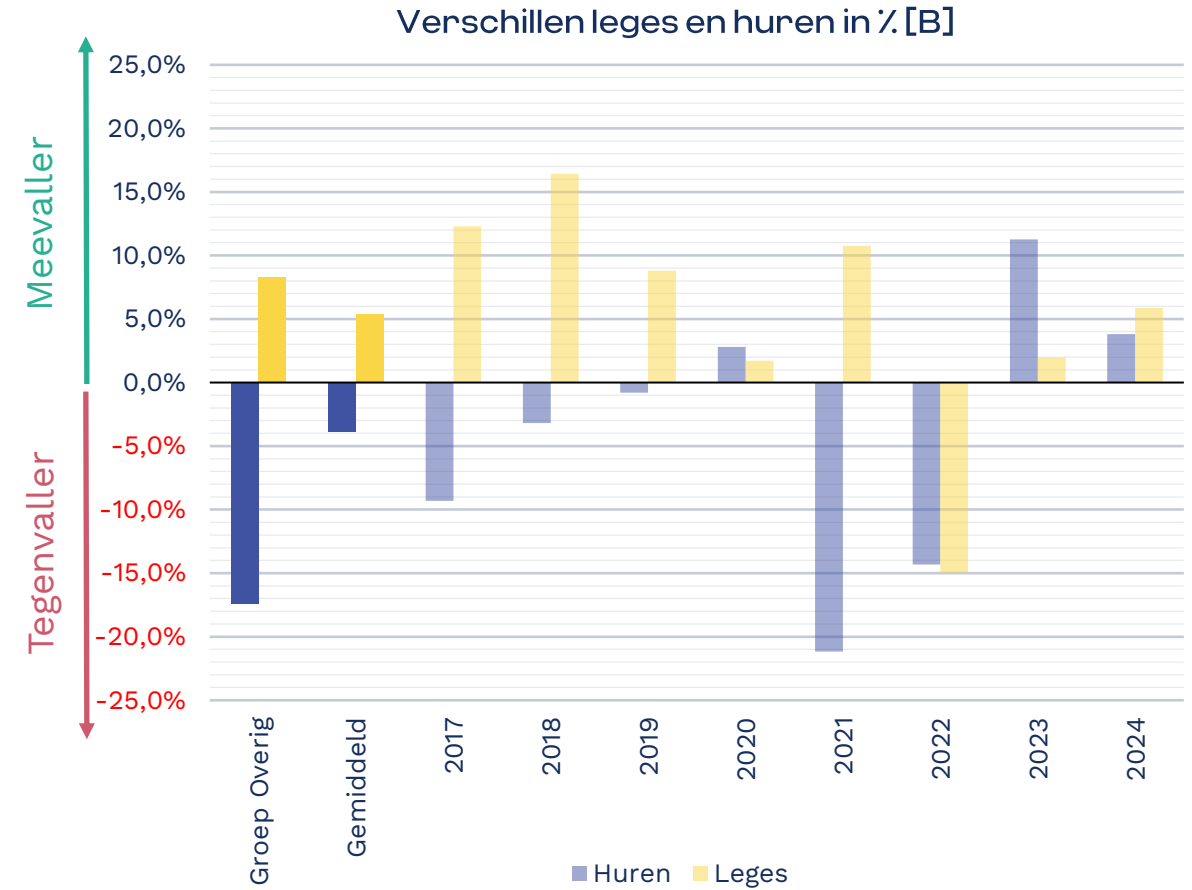
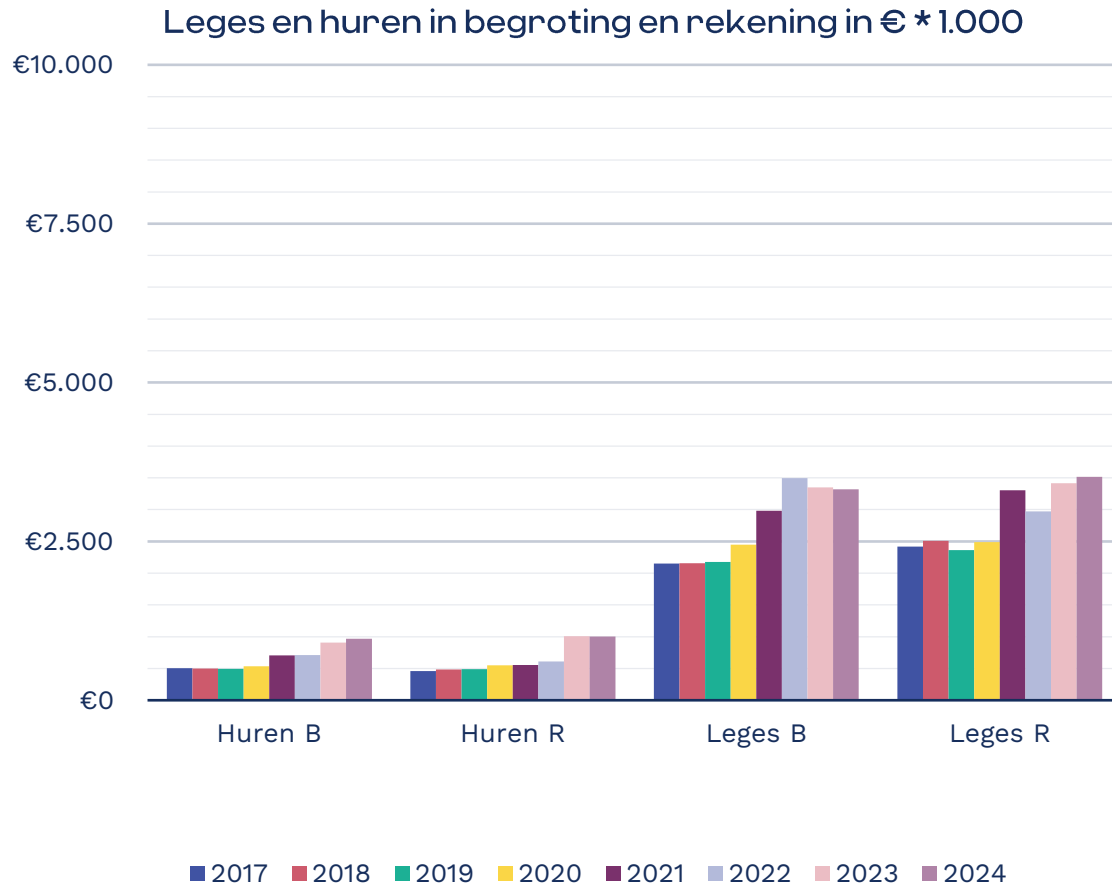
Verschillen belastingen in % [B]

De linker grafiek laat OZB weg omdat de baten daarvan veel hoger zijn dan van de overige belastingen. In de rechter grafiek is de afwijking OZB wel meegenomen. De benchmark is de vergelijkingsgroep gemeenten.

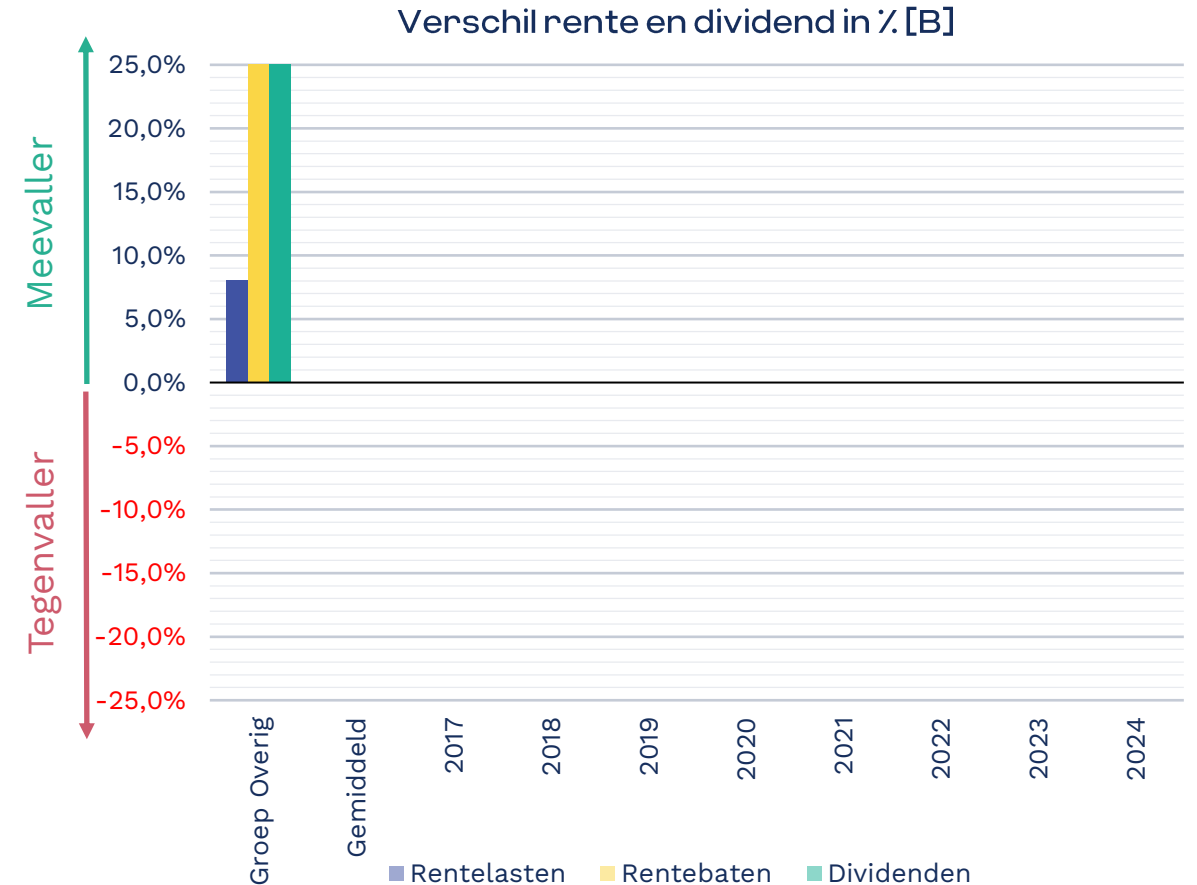
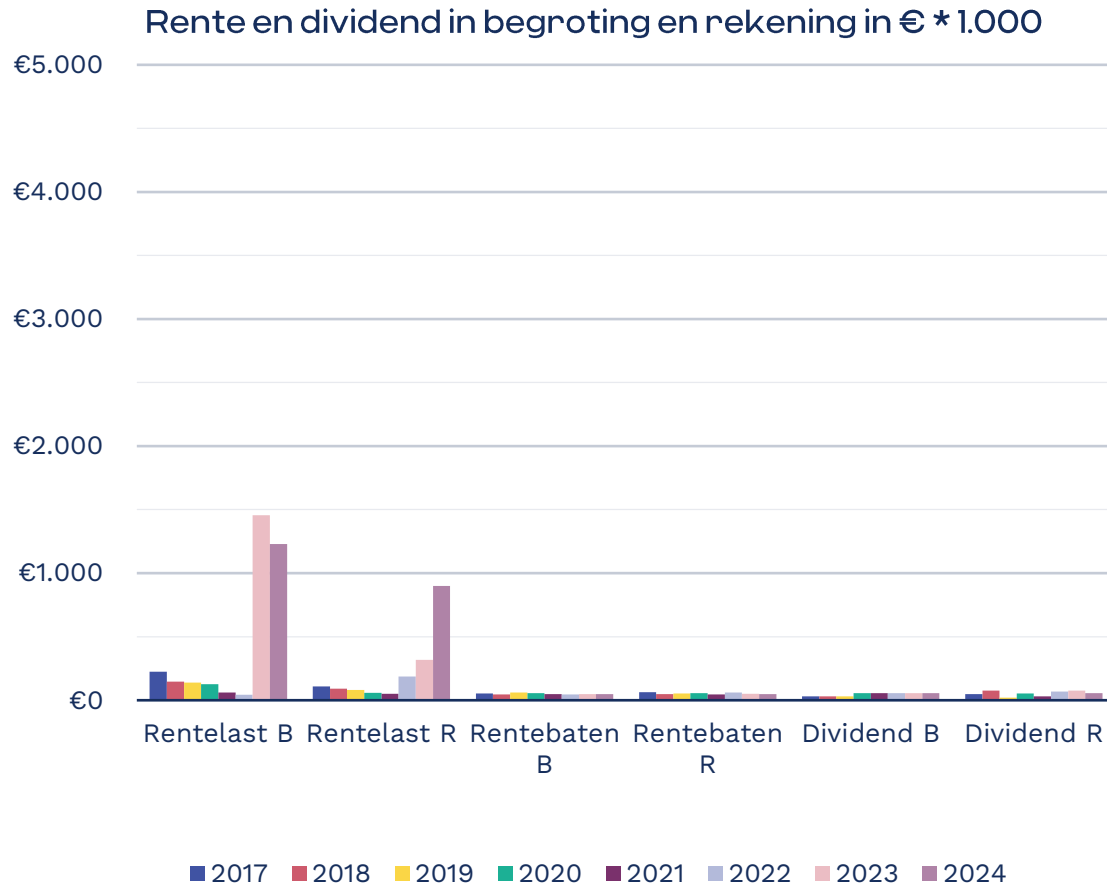
[Als bepaalde belastingen niet bestaan dan gegevens via Grafiekontwerp/Gegevens selecteren uit zetten]

Leges en huren

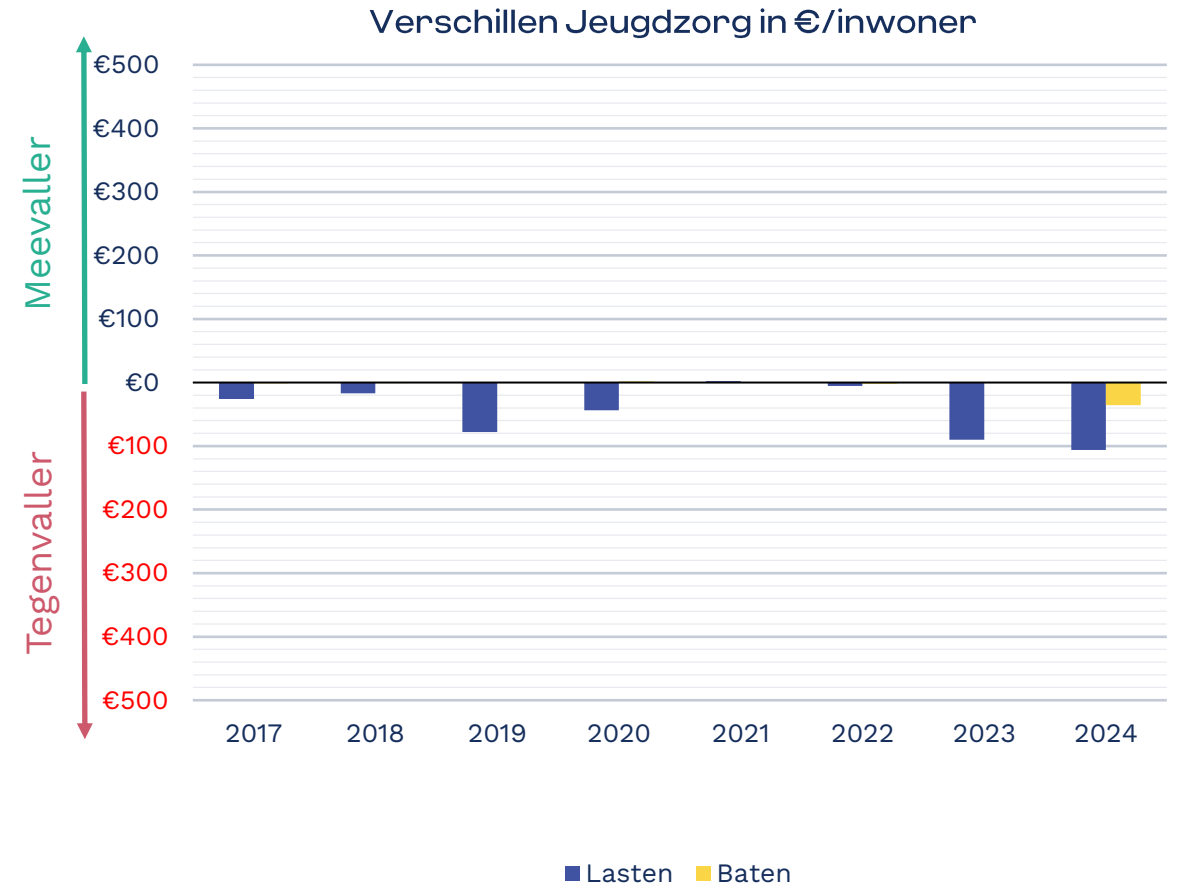
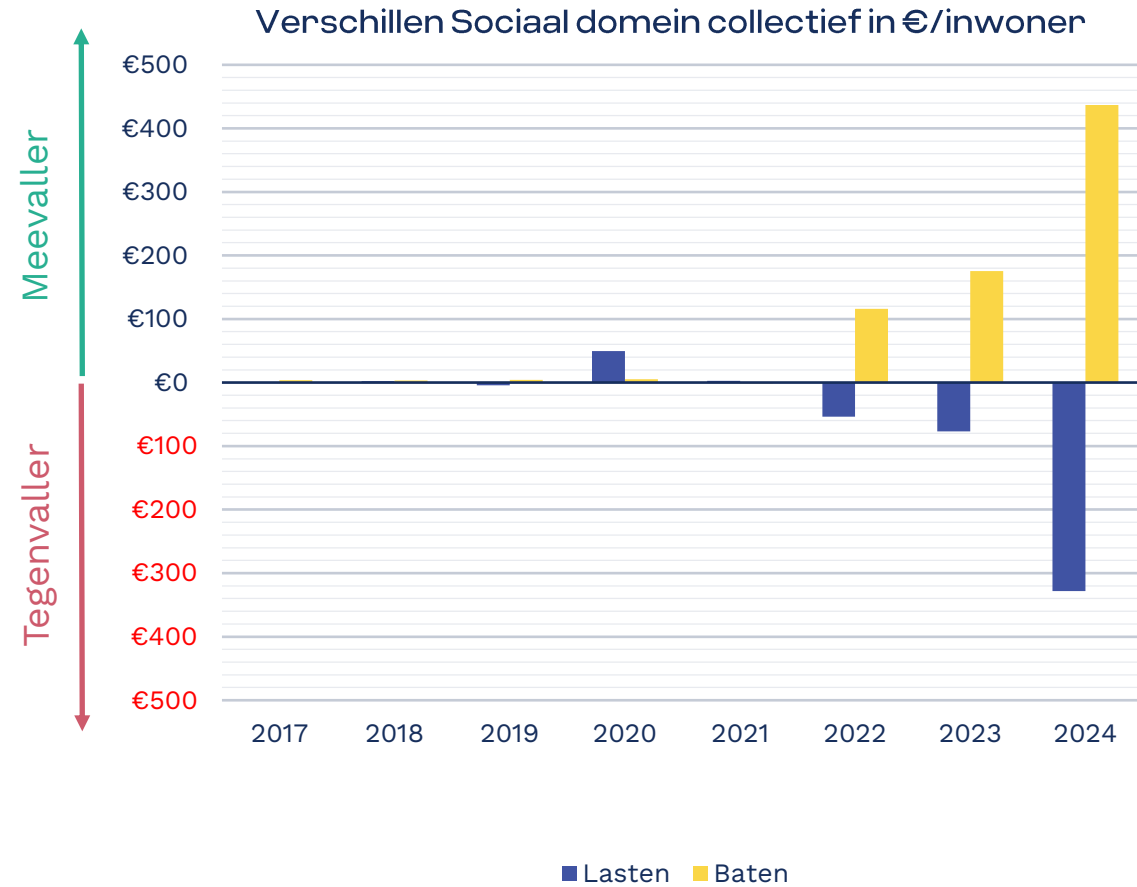
De benchmark is de vergelijkingsgroep gemeenten.

Rente en dividend

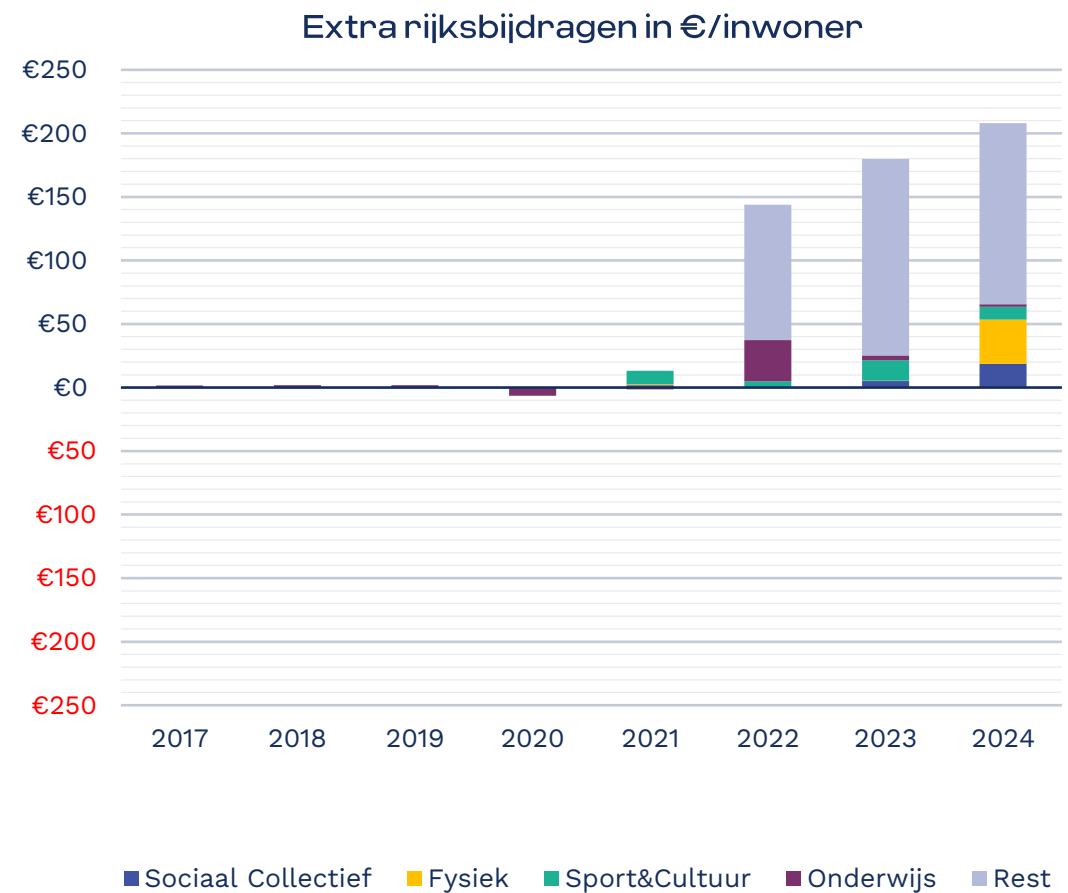
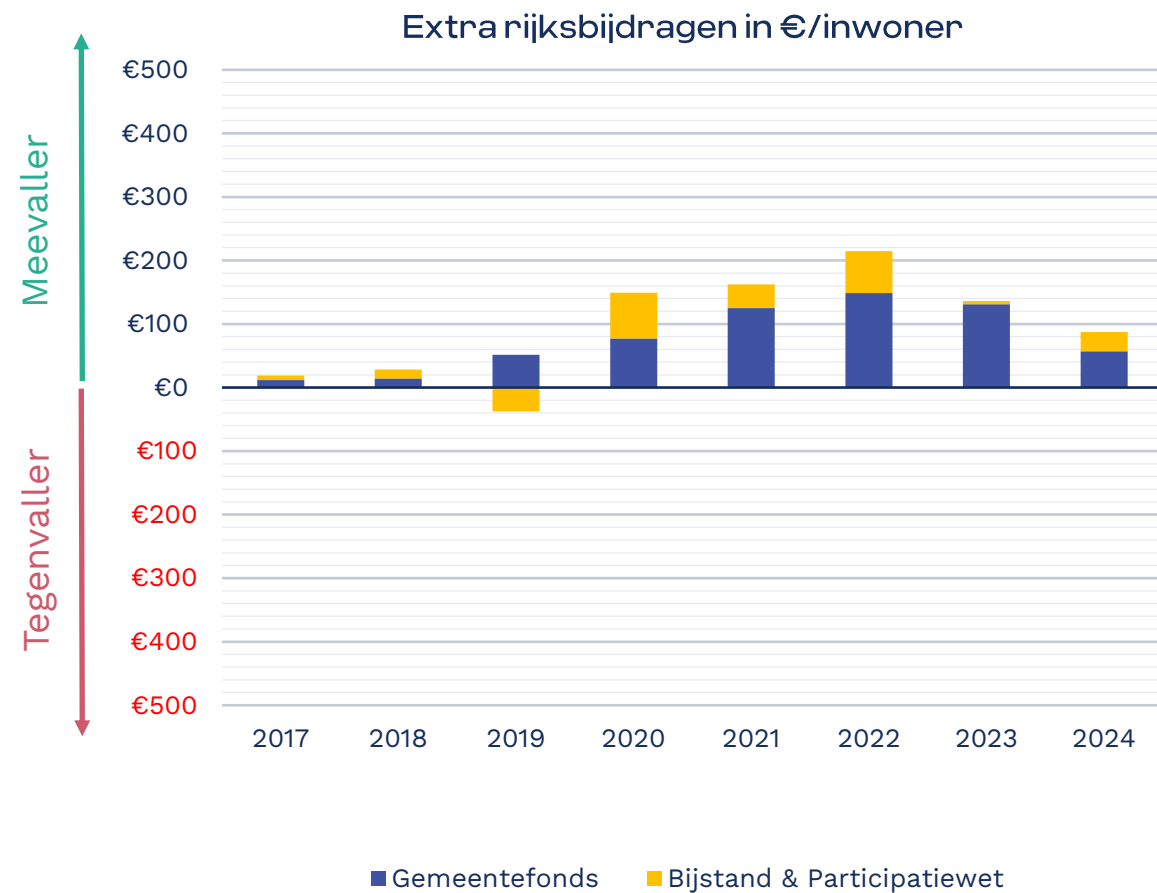
De benchmark is de vergelijkingsgroep gemeenten.

Sociaal domein: Collectief en Jeugd

De linker grafiek de verschillen ten opzichte van de begroting voor het collectieve deel sociaal domein zien, waaronder wijkteams etc. De rechter grafiek. De bedragen zijn uitgedrukt in € per inwoner om de grafiek leesbaar te houden. Rechts Jeugdzorg op dezelfde schaal. Met incidenteel ook baten.

Extra Rijksbijdragen

De linker grafiek laat de traditionele rijksbijdragen zien. De rechter grafiek geeft een overzicht van bijdragen die via meer recente specifieke uitkeringen worden ontvangen. Een voorbeeld is de rijksmiddelen voor sport. De bedragen zijn uitgedrukt in € per inwoner om de grafiek leesbaar te houden.

Afbakening 'inhoudelijke taken' en 'bezit'

- Inhoudelijk
 - Baten Taakvelden:
 - Onderdeel overige baten: 0.1, 0.2, 0.4, 0.8, 0.9.
 - Gemeentefonds: 0.7
 - Lokale belastingen: 0.6x, 3.4
 - Lasten Taakvelden
 - 0.1, 0.2, 0.4, 0.6x, 0.7, 0.8, 0.9, 3.4
 - Baten en lasten Taakvelden
 - Hoofdtakveld 1
 - Hoofdtakveld 2
 - Taakvelden 3.1, 3.3.
 - Hoofdtakveld 4
 - Hoofdtakveld 5
 - Hoofdtakveld 6
 - Hoofdtakveld 7
 - Taakvelden 8.1, 8.3
 - Sociaal domein collectief:
 - Taakvelden 6.1, 6.2, 7.1
- Bezit
 - Grond:
 - Taakvelden 3.2, 8.2.
 - Overig bezit:
 - Taakvelden 0.3, 0.5
- Reserves (taakveld 0.10) zijn in de analyse buiten beschouwing gebleven.
- Resultaat van de rekening (taakveld 0.11) is alleen gebruikt op pagina 4
- Onder dividenden vallen de economische categorieën:
 - Dividenden en winsten (5.2)
 - Financiële transacties (6.1)